

Virtuti & Musis

Dragi bralci in bralke našega glasila!

Pred nami je nova številka glasila Marijine kongregacije Virtuti & Musis, z njo pa tudi nova ekipa (začasnega) uredniškega odbora. Ker je bila izvedba številke dolgo v zraku, se nas je nekaj bogoslovcev združilo v skupni misli, da bi bilo prav, da tako, kot vsako leto, tudi letos spoznate novomašnike, katerim še posebno v času pred mašniškimi posvečenji gotovo namenjate veliko molitev, da bi vztrajali na poti vere in služenja.

V tej številki je večina prostora namenjena prispevkom novomašnikov. Odločili smo se, da se ne bodo predstavili na klasičen način, ker je teh predstavitev že dovolj v drugih medijih, ampak tako, da se vsak novomašnik predstavi skozi članek in temo, ki ga najbolj predstavlja. Vsi prispevki so ustvarjeni s pogledom na hitro bližajoče dogodke – na mašniško posvečenje in novo mašo. Izvedeli bomo, kako se na novo mašo pripravljajo v Prekmurju in kako na Gorenjskem. Tam smo se pogovarjali z najstarejšim letošnjim novomašnikom Markom Mrlakom in njegovim domačim župnikom. Vmes bomo lahko prebrali zgodbe novomašnikov, ki govorijo o tem, kje in pri kom so črpali navdihe za podobo sebe kot duhovnika.

Vesel bom vaših odzivov in vsake dobronamerne kritike. Da pa bi bilo glasilo odslej še bolj naše, vabim tudi vas, dragi duhovniki, člani Marijine kongregacije, da ga v prihodnje obogatite s svojimi prispevki.

Želim vam, da bi vam to branje približalo letošnje novomašnike, vse nas pa spodbudilo k temu, da bi še naprej molili za zvestobo vseh že poklicanih k služenju in hoji za Gospodom ter za nove duhovne poklice.

Janez Pavel Šuštar, *podprefekt MKSBD*

BOGOSLOVNO SEMENIŠČE
COLLEGIUM CAROLINUM

Virtuti & Musis – glasilo Marijine kongregacije
slovenskih bogoslovcev in duhovnikov

Dolničarjeva 4, 1000 Ljubljana
marijina.kongregacija@gmail.com

Glavni urednik: Janez Pavel Šuštar

Pomočnik urednika: Anže Cunk

Oblikovanje: Gašper Ložar
Janez Meden

Lektoriranje: Andreja Šuštar
Klemen Gartner
Blaž Zorko

Fotografije: Janez Meden
Martin Leban

Tisk:

Kotis d.o.o.; info@kotis-tisk.si

Duhovnik na veke, učenec na veke

— mag. Vlado Bizjak, *spiritual* —

Otroci komaj čakajo, da jim nekega dne ne bo treba več poslušati in da bodo odrasli ter jim vzgoja ne bo več potrebna. V podobnem vzorcu razmišljanja se najdemo tudi sami. Ko je govora o vseživljenjski, nenehni, trajni ali permanentni vzgoji, postanemo včasih duhovniki nejevoljni. Vendar je temelj za trajno vzgojo postavil sam Jezus, ko nas je vse povabil k spreobrnjenju.

Žal še slutimo način razmišljanja, da je duhovniški kandidat kot surovina, pasiven predmet, ki ga strokovnjak v zaprtem okolju obdeluje in po šestih letih nastane popoln izdelek, za vse usposobljen duhovnik, ki je »vreden« posvečenja in se mu zato poslej ne bo treba več vzgajati – odslej bo namreč on po podobnem principu vzgajal druge.

Pojem nenehnega oblikovanja so posebej začeli poudarjati pokoncilski dokumenti o duhovniški vzgoji: »Nenehno oblikovanje duhovnikov /.../ je naravno in neizogibno potrebno nadaljevanje procesa oblikovanja duhovniške osebnosti, ki se je začelo in razvijalo v bogoslovju« (PDV 71). Zadnji temeljni dokument *Dar duhovniškega poklica*, ki je bil letos preveden v slovenščino, duhovniško vzgojo dejansko raztegne čez vse življenje: »Formacija duhovnikov je nadaljevanje ene in iste 'poti učenca', ki se prične s krstom, se dopolnjuje z drugimi zakramenti krščanskega uvajanja, in je sprejeta kot središče osebnega življenja v trenutku vstopa v semenišče in se nadaljuje vse življenje« (DDP, Uvod 3). Prvo izmed štirih temeljnih načel duhovniške vzgoje, ki jih novi dokument postavi, je zato enovitost (DDP 53). To pomeni, da je vzgoja skozi življenjska oz. vzgojna obdobja notranje povezana. Da vzgoja v bogoslovju ni nek odtrgan, samozadosten, popoln vzgojni proces in mora biti vključena v širši kontekst, opomni že sv. Janez Pavel II.: »Posebno je pomembno omeniti in upoštevati notranjo povezavo med oblikovanjem pred posvečenjem in po njem. Če bi prišlo do prekinitve ali celo različnosti med tema oblikovalnima stopnjama, bi se neposredno občutile težke posledice pri pastoralni dejavnosti in bratskem občestvu med duhovniki« (PDV 71). Duhovnik vedno ostane Kristusov učenec: »Izraz 'trajna formacija' pomeni, da se stopnja učenca za tiste, ki so poklicani v duhovništvo, nikoli ne neha« (DDP 80). Duhovniško formacijo razdelimo na dve obdobji: začetno, ki se začne s propedevtičnim letnikom in traja do duhovniškega posvečenja, ter trajno (permanentno), ki ni le posodabljanje v kulturnem ali pastoralnem smislu, ampak vključuje »stalno spreobračanje srca« (DDP 56). Novi temeljni dokument namesto o bogoslovnem semenišču rajši govori o obdobju začetne formacije in namesto o letnikih o štirih vzgojnih stopnjah. To so propedevtična stopnja, stopnja učenca (filozofija), stopnja upodobitve (teologija) in pastoralna stopnja (poklicna sinteza). V zadnji stopnji kandidat prejme diakonsko in duhovniško posvečenje. »Od duhovniškega posvečenja dalje se proces formacije nadaljuje v družini duhovniške skupnosti« in mora biti povezan z začetnim obdobjem (DDP 79). Mašniško posvečenje zato ni konec vzgoje, Kristusov učenec ni nikoli dokončno izoblikovan. Zato vzgojni cilj v začetnem vzgojnem obdobju ni v tem, da institucija vzgoji takšnega duhovnika, ki ne potrebuje več vzgoje, pač pa ravno obratno, preverjata se kandidatova samovzgoja in učljivost. Samovzgoja (DDP 40) pomeni, da dejavnik (protagonist) vzgoje ni nekdo od zunaj, ampak kandidat sam (DDP 130). Če sam ne prevzame odgovornosti za lastno rast, bo vedno ostal neodrasel in pasivno čakal na ukaze ali kršil pravila – vzgojo bo pričakoval od zunaj in se veliko pritoževal. Vzgojitelji so odgovorni za proces spremljanja in nudenje vsega potrebnega za kandidatovo rast. Vzgojitelji in skupnost so namreč spremljevalci kandidatove rasti (DDP 44-52). Tisto, kar se ocenjuje ali preverja, ni zunanja ubogljivost, ampak zmožnost ponotranjanja vrednot duhovniškega življenja in dela. Gre torej za »oblikovanje duhovniškega srca«.

»Učljivost« Svetemu Duhu (DDP 45) je pravzaprav cilj začetne duhovniške vzgoje. Če so v letih vzgojnega spremljanja vzgojitelji v kandidatu odkrili voljnost in zmožnost prisluhni in slediti Svetemu Duhu in se vedno bolj upodabljati po Kristusu, če so odkrili dejansko rast, potem so gotovi, da je dozorel za posvečenje.

Zato bi lahko zaključili takole: nekdo je »vreden« posvečenja ne zato, ker je že dokončno vzgojen ali dovolj popoln, ampak ker je v začetnem vzgojnem obdobju dokazal, da je dozorel do te stopnje, da je sam še naprej pripravljen rasti in se ob spremljanju vzgajati ter spreobračati vse življenje.

Reference:

Janez Pavel II. *Dal vam bom pastirjev : posinodalna apostolska spodbuda*. Ljubljana: Družina, 1992.

Dar duhovniškega poklica : temeljni načrt ustanove duhovništva. Ljubljana: Družina, 2018.

Diakon na pastoralni praksi

— Andrej Penko, *novomašnik* —

Ob vstopu v bogoslovje sem postal bogoslovec in to ostal vse do začetka 6. letnika. Na prakso v šestem letniku sem prav tako vstopil še vedno kot bogoslovec. Škof pa me je kmalu nato posvetil v diakona. S čimer pa se pot še ne zaključí, ampak doseže svoj vrh z mašništvom. Lahko rečemo, da je to leto pomembnih korakov.

Želim poudariti, da je diakonska služba prehodna služba, kot je praksa generalka za duhovništvo. Tako kakor prakse in izkušeni ni nikoli preveč, je tudi diakonska služba vedno nepogrešljivi del duhovništva.

Praksa se dotika najprej duhovne in osebne rasti, ki zadeva pripravo in posvečenje, daje pa dodatno izkušnjo, ki jo tovrstno poslanstvo odpira in prinaša. Žal se to kaže tudi po negativni poti, ko se nekatere stvari razblinijo in dobijo nov žar.

V letošnjem pastoralnem letu sem bil poslan v Šempeter pri Gorici. Lepa, na videz mirna župnija, ima veliko posebnosti. Dve, ki ju je vredno izpostaviti, sta gotovo največja bolnišnica v koprski škofiji, ki lahko sprejme petsto pacientov, kar predstavlja šestino prebivalstva kraja in to, da ima sam kraj z župnikom kar enajst duhovnikov. Večina jih je stanovalcev Petrovega doma, ki je namenjen starejšim in onemoglim duhovnikom.

Poleg pestre in žive župnijske pastore sem se lahko srečal še s posebnimi pastoralnimi izkušnjami, ki so dopolnjevale in dale nekakšen epilog pripravi na duhovništvo.

Nepozabni so moji prvi trenutki po posvečenju, posebno pa mi ostaja v spominu tista prva noč, ko sem se zbudil in prvič zjutraj diakoniral. Veliko sem moral razmišljati, saj so se naloge pri bogoslužju čez noč spremenile. Zaupanje in sprejemanje ljudi je v letošnjem letu nekoliko drugačno kot na praksi v

četrtem letniku. Ne zato, ker bi bili ljudje drugačni, marveč ker ljudje upravičeno pričakujejo od kandidata za mašništvo več kot v četrtem letniku.

Prve dni po posvečenju sem se moral kar veliko ukvarjati s svojo novo vlogo, ki mi jo je Cerkev zaupala. Zlasti sem se moral soočiti s tem, da sem pozoren delivec zakramentov in še vedno oseba, kakršno so do sedaj poznali. Ta človeški vidik se mi zdi zelo pomemben. Biti naraven, hkrati pa iskati priložnost, da ljudi spodbudiš, blagoslavljajš in seveda zanje moliš ter jih vodiš k Bogu.

Življenja na župniji se ne da primerjati z življenjem v semenišču. Ne samo, da je življenje na župniji zelo praktično in polno neformalnih in formalnih srečanj, pač pa je tudi mnogo bolj življenjsko. Župnija mi je polnila duhovna pljuča in me potrjevala na moji poti. Po drugi strani pa sem na duhovništvo lahko pogledal tudi pod drugačnim zornim kotom, kot ga dotlej nisem imel priložnosti videti. To pa zato, ker so delo, naloge, ki jih diakon opravlja, drugačne in z njimi že vstopa na področja, ki so mu bila doslej nepoznana.

Bogoslovje bi po zgledu župnij moralo samo postati župnija. In sicer v smislu, da se bolj vključi v klasično pastoralo, v kateri bi delala večina kandidatov za posvečenje. Včasih ni potrebno veliko, da tudi bogoslovje napolni duhovna pljuča fantom, ki si želijo župnije, s tem ko se jih vključuje in vzgaja tudi v župniji.

Praksa v četrtem in šestem letniku je pripomogla k temu, da se je poklic utrdil in dobil pravo podlago, na kateri lahko oznanjam Jezusa Kristusa, ki me je poklical in poslal med ljudi.

Duhovni pomen mašniškega posvečenja

— Peter Stele, *novomašnik* —

Služba in zakrament prezbiterata izhajata iz Kristusa, saj je on prvi prezbiter, veliki duhovnik nove zaveze in ustanovitelj novozaveznega duhovništva. Prav zato je za izvrševanje tolikšnega dela – podeljevanje ali priobčevanje svojega odrešenjskega dela – Kristus kot glava svojega odrešenjskega telesa, kot pastir svoje črede, kot veliki duhovnik odrešenjske daritve in kot učitelj resnice vedno navzoč v svoji Cerkvi, zlasti v bogoslužnih opravilih. Pri daritvi svete maše je tako navzoč v duhovnikovi osebi, kajti »isti sedaj daruje po službi duhovnikov, kot je nekoč sam sebe daroval na križu«, kakor še posebno pod evharističnima podobama. Navzoč je s svojo močjo v zakramentih, tako da, kadar kdo krščuje, Kristus sam krščuje. Zatorej bogoslužje po pravici velja za izvrševanje duhovniške službe Jezusa Kristusa; vidna znamenja v bogoslužju označujejo in vsako na svoj način povzročajo posvečenje človeka in tako skrivnostno telo Jezusa Kristusa, namreč glava in udje, izvršuje celotno javno bogoslužje (B7).

Duhovništvo je dar Svetega Duha, zato so duhovniki posvečeni po Svetem Duhu in v njegovi moči pri mašniškem posvečenju deležni njegovega daru. Škofje v njih lahko gledajo potrebne pomočnike in svetovalce v svoji službi prav zato, ker so deležni istega Duha kakor oni sami. Pred očmi imamo podobo Mojzesa in starešin v puščavi, ki so bili deležni istega Duha kot Mojzes, da bi mu lahko pomagali v njegovi službi (4 Mz 11,16–25). Duhovnik pri posvečenju prejme »pečat Svetega Duha, ki napravi iz njega moža, zaznamovanega z neizbrisnim zakramentalnim znamenjem, da je tako za vedno služabnik Kristusa in Cerkve. Okrepljen z obljubo, po kateri bo Tolažnik za vedno ostal pri njem (gl. Jn 14,16–17), duhovnik ve, da ne bo nikoli zgubil učinkovite navzočnosti in moči Svetega Duha, da bo mogel opravljati svojo službo in živeti pastoralno ljubezen, ki je izvir, kriterij in merilo ljubezni in služenja, v popolnem darovanju samega sebe za zveličanje svojih bratov. Ta ljubezen opredeljuje duhovnikov način mišljenja, delovanja in odnosa z drugimi« (CD 139, 9).

V moči zakramentalnega znamenja in istovetenja svojega namena z namenom Cerkve je duhovnik vedno tesneje v občestvu s Svetim Duhom v liturgičnem slavlju, zlasti pri evharistični daritvi in obhajanju drugih zakramentov. Kristus je tisti, ki deluje v korist Cerkve po Svetem Duhu, delujočem v njegovi dejavni moči, ki ga prikličje duhovnik, predsedujoč v osebi Kristusa (in persona Christi) (D 5). To je posebej razvidno v evharistični molitvi, ko duhovnik kliče moč Svetega Duha na kruh in vino ter izgovarja Jezusove besede, po katerih se kruh spremeni v Kristusovo »darovano« telo in vino v Kristusovo »prelito« kri in se tako zakramentalno ponavzbuje njegova edinstvena odrešenjska daritev (CD 115, 13. 48).

Iz liturgičnih besedil najstarejših časov

izvira prošnja Bogu, »naj na mašnika, ki bo posvečen izlije »Duha milosti in svéta, da bo ljudstvo podpiral in vodil s čistim srcem« (D 7). V sedanjem obredniku moli škof po litanijah v prošnji nad ležečimi kandidati za duhovništvo: »Gospod naš Bog, usliši nas in izlij blagoslov Svetega Duha in moč mašništva na te svoje služabnike« (Posvetitve 54). V epiklezi pa se prošnja za Duha ponovi, ko škof moli: »Obnovi v njihovih srcih Duha svetosti« (55). Ta Duh svetosti je Božji Sveti Duh, ki je že od začetka sveta plaval nad vodami, sedaj pa kakor Duh vodnik vodi in poučuje sveto Cerkev ter prihaja nad posvečene, da bi po njih skrbel za Cerkev. II. vatikanski koncil v *Odloku o službi in življenju duhovnikov* spodbuja duhovnike k duhovnemu življenju in svetosti, ki jo morejo doseči v poslušnosti Kristusovemu Duhu in utrjevanju v duhovnem življenju po opravljanju vsakodnevnih opravil (po načelu »ohranjaj red in red te bo ohranjal«), ki jih prinaša njihova služba v občestvu s škofom in sobratih duhovniki.

Prav njihova svetost lahko največ pripomore k plodovitosti njihove službe. Čeprav more Božja milost delo odrešenja izvršiti tudi po nevrednih služabnikih, si Bog vendarle želi razodevati svoja čudovita dela po tistih, ki so bolj poslušni nagibanju in vodstvu Svetega Duha in ki morejo zaradi svoje tesne zveze s Kristusom in zaradi svetosti svojega življenja reči z apostolom: »Živim, pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus« (Gal 2,20) (12). Lep zgled pri tem nam je lahko sv. Janez Marija Vianney, arški župnik, ki je z zvestobo Bogu, spokornostjo, molitvijo in delom spreobrnil Ars in okolico.

Reference:

Konstitucija o bogoslužju (B): Koncilski odloki: slovenski prevod s splošnim uvodom in posebnimi uvođi k posameznim dokumentom. 2004. Ljubljana: Družina.

Odlok o službi in življenju duhovnikov (D) : Koncilski odloki: slovenski prevod s splošnim uvodom in posebnimi uvođi k posameznim dokumentom. 2004. Ljubljana: Družina.

Benedikt XVI. 2007. Posinodalna apostolska spodbuda Evharistija – zakrament ljubezni. Sacramentum caritatis. CD 115. Ljubljana: Družina.

Kongregacija za duhovščino. 2013. Direktorij za službo in življenje duhovnikov. CD 139. Ljubljana: Družina.

Sveto pismo stare in nove zaveze: slovenski standardni prevod – osnovna izdaja. 2007. Ljubljana: Svetopisemska družba Slovenije.

Posvetitve. 1979. Ljubljana: Slovenska škofovska liturgična komisija.

Kako se je v vojski kalil moj duhovni poklic?

— Gašper Naglost, *novomašnik* —

Bilo je poletje 2017, bil sem med gorami - ne ravno v Medžugorju v Bosni in Hercegovini pri Mariji - ampak daleč stran od nje. Vsaj tako sem mislil. Bil sem kot Jona, ki je v ribi tri dni in tri noči prebil na dnu oceana, kjer Boga ni. Vsaj tako je Jona mislil. Jaz pa sem bil celo poletje, tri mesece, v Bohinjski Beli, kamor sonce skorajda ne posije. In to ne sam, v kakšnem apartmaju z nekaj več zvezdicami, kot jih je imel Odrešenik, ko se je rodil, ampak v stavbi s štiridesetimi ljudmi. V tej stavbi so me na domačnost petih let bogoslovja spominjale edinole železne postelje. Sem namreč prvi, ki se je po ukinitvi obveznega služenja vojaškega roka »udaril v glavo« in ga odšel prostovoljno služiti ter ga uspešno zaključil. Normalen človek bi se upravičeno vprašal, zakaj se kak norec sploh odloči za to, da namesto sproščenih počitnic izbere blato in pót na svojem obrazu. Odgovor je enostaven: ker se pripravlja na poletje 2018.

V vojsko sem šel, ker sem želel spoznati, kdo sem in kakšne so moje meje. Te meje sem želel premakniti in to tudi dosegel. Želel sem spoznati samega sebe. Že nekaj časa me je mikalo, da bi se vpisal v vojsko. Prej se za to nisem odločil, ker se mi je zdelo, da je to prepovedan sad in da "se to za bogoslovca ne spodobi". Zeleno luč sem dobil, ko je v bogoslovje prišel kurat Matej Jakopič in predstavil delo v vojski ter povabil, da se kdo udeleži tega trimesečnega usposabljanja. No, takrat sem začel razmišljati, kako bi to povedal škofu in rektorju. Ni trajalo dolgo, da sem obema ob neki slovesnosti v Kopru hkrati povedal, kaj mi leži na duši. Kuj železo, dokler je še vroče.

Služenje vojaškega roka je potekalo v treh sklopih, konec vsakega sklopa pa

so sledili izpiti, ki si jih moral uspešno narediti, če si želel nadaljevati. Veliko je bilo urjenja in treninga, tako v kondiciji kot v moči. Kazni so bile skupinske, z namenom, da bi se zavedali drug drugega in postopoma vse bolj skrbeli drug za drugega. S tem smo postali sočutno enotna ekipa. Sam veliko tečem in imam nekaj kondicije. Priznati moram, da je bilo zelo naporno. A v tem je bistvo, da spoznaš samega sebe. Kar mi je ostalo in pomagalo pri težkih treningih, je bil Bog. Ko telo ne more več, začne udarjati na psiho, ko pa ta popusti, ti ostane samo še duhovno. Duhovnega pa imaš toliko, kolikor vlagaš vanj. Pod pritiskom in ob težkih treningih se prečistiš in odstraniš veliko večino balasta, ostane le tisto, kar je resnično dragoceno. Zato sem tudi vsak večer, ko smo imeli prosto, šel v kapelo moliti in zanimivo - le dvakrat se mi je zgodilo, da sem bil sam v kapeli. Tako okolje, kot ga ustvarja vojska, je odlično za duhovno rast, čeprav v njem ni nič duhovnega. Tam se moraš soočiti s samim seboj in z Bogom, ter mu zaupati, da te bo pripeljal do konca. To so bile zame najboljše duhovne vaje. Verjemite mi, še enkrat bi vse ponovil, saj mi ni žal tako izkoriščenega časa.

Vsak nosi v sebi sijaj, samo poiskati ga je treba in ga s trudom izžarevati v svet teme.

»Največja nevarnost za večino nas ni, da je naš cilj previsok in ga zgrešimo, ampak da je prenizek in ga dosežemo.«
(Michelangelo B.)

Prevzeti papeževo veselje

— Branko Jurejevčič, *novomašnik* —

Naprošen sem bil spisati nekaj besed o vplivu sedanjega papeža Frančiška na moje prihajajoče duhovništvo in v naslednjih nekaj vrsticah, ki jih ne jemljite kot »apologijo« svetega očeta Frančiška, sem to tudi storil.

Lahko rečem, da je v meni zgled duhovništva rasel že v času papeževanja Janeza Pavla II. Njegovo medvojno in povojno delovanje na Poljskem mi je kot odraščajočem mladostniku zelo priraslo k srcu. Njegove besede: »Odprite vrata Kristusu« so odmevale na vseh njegovih potovanjih, posebno na svetovnih srečanjih mladine. Posebej sem spremljal njegove zadnje dneve življenja, ki je na predvečer praznika Božjega usmiljenja dozorelo za nebeško žetev. Papeža mladih je nasledil Benedikt XVI., ki je kasneje vse presenetil s svojim odstopom. Spominjam se dne, ko se je to zgodilo. Bilo je zimsko izpitno obdobje in vračal sem se z opravljenega izpita iz zgodovine Cerkve. Zagotovo je bila ta takratna papeževa poteza vredna vsega spoštovanja in bo zato nekoč tudi snov omenjenega predmeta.

V tistih dneh pred novim konklavom se je med bogoslovci vrstilo nešteto pogovorov o tem, kakšen naj bi bil novi sveti oče, in vsake toliko smo spremljali znameniti dimnik v večnem mestu. Tisto sredo je v hiši završalo: »Papež je izvoljen!« Znamenita soba 40 je bila oblegana kot še nikoli doslej. Nekateri so molili, drugi pa ugibali, katero ime bomo slišali. Prišel je trenutek, ko smo izvedeli, da si je novoizvoljeni rimski škof nadel ime Frančišek. »Papež je Frančišek. Kdo vendar je to?« Ko je prvič stopil pred ljudi ter pozdravil mesto in svet, je s svojo preprosto gesto očaral srca mnogih. Tudi sam sem ob njem začutil nekaj podobnega.

Sledila so njegova presenečenja, eno za drugim, a o tem sedaj ne bi razpravljaj, ker jih večino že vsi poznamo. Spregovoriti moram o njegovem vplivu name. Frančišek goji toplino, srčnost ter izjemen posluš do najbolj ubogih in ravno to mi vedno znova daje navdih in me hkrati vabi k osebnem premisleku o lastnem odnosu do Cerkve. Tudi o njegovih enciklikah ne bi razpravljaj, saj ima o njih vsak lahko svoje mnenje. A eno je jasno - papeževe spodbude lahko vzamemo zares v vsakem konkretnem župnijskem življenju. Papež želi z njimi in po njih usmeriti

Cerkev k novemu misijonskemu delovanju. Vse nas vabi, da se še veliko bolj kakor doslej posvečamo tudi

malim in ubogim - lahko rečemo tisti oddaljeni čredi, ki jo še vedno čaka dobri Pastir. Po Frančišku naj bi imel duhovnik »vonj po ovcah« (znamenita fraza). To pa v prvi vrsti zahteva veliko osebnega spreobrnjenja duhovnikove miselnosti. Njegovo poslanstvo je varovati in voditi celotno čredo, ki mu je zaupana. Ob tej misli lahko razmišljamo tudi naprej, saj je papež, kakor to Cerkev po koncilu postavlja v prakso, »služabnik božjih služabnikov«. Cerkvena hierarhija naj bi bila postavljena s piramidnim vrhom navzdol in ne navzgor. To papež velikokrat oznanja in si želi, da bi Cerkev tako tudi resnično delovala. K temu nas vabi s svojimi dejanji in z besedami - poziva nas, naj stopimo na periferije naših župnij. Ob takih stališčih pa bi mnogi na višjih položajih v Cerkvi v želji po (ob) varovanju tradicije najrajši kakor starozavezni duhovniki raztrgali svoja oblačila. Kaj vendar dela ta papež tako drugače, da je, žal moramo priznati, pri nekaterih tako »osovražen«? Mislim, da nič drugače kakor njegovi predhodniki, mogoče je ob njem samo nekoliko bolj zaznati, da se bo v prihodnje potrebno odpovedati pretiranemu klerikalizmu ter vse bolj težiti k poudarjanju skupnega cerkvenega občestva brez privilegirancev. In ravno to papež tudi počne, ko s svojim iskrenim veseljem prihaja naproti človeku in ga navdihuje - s tem, ko mu veselo služi.

Kaj torej vzeti iz drže papeža Frančiška? Prav gotovo je za mladega duhovnika, kot tudi slehernega človeka, priporočljivo prevzeti njegovo veselje, ki izhaja iz osebnega življenja. Tega najdemo v vseh njegovih dokumentih. Mogoče se to še nekoliko bolj čuti v *Veseljju evangelija*, saj prav tam polaga duhovnikom na srce, naj govorijo s preprostim srcem ter naj vernikom ponovno približajo Jezusa, ki naj ga vzljubijo skupaj z njimi. Prav tako pa nas vedno znova vabi, da v sebi poživimo misijonarskega duha in pomagamo pomlajevati Cerkev ter skupaj z mladimi soustvarjamo naša življenja.

Svetniki – spremljevalci na poti duhovništva

— Primož Meglič, *novomašnik*

Kristjani smo že s krstom povabljeni, da živimo sveto in se s takim načinom življenja bližamo nebesom. Cerkev pa nekaterim ljudem javno prizna svetniško življenje in jih razglasi za blažene in svete. S tem, ko dosežejo čast oltarja, niso tja povzdignjeni le za to, da jih častimo in jim izkazujemo posebno spoštovanje, temveč da nam kažejo pot, so nam vzorniki in tihi spremljevalci.

Tudi na poti duhovništva imamo veliko svetnikov - vzornikov, ob katerih se lahko gradi in prečiščuje podoba duhovnika. Mene so spremljali trije svetniki, od katerih sem se učil predvsem to, kako biti dober človek. Prvi izmed teh je sv. Jožef, zavetnik moje rojstne župnije. Njegova ponižnost, s katero je znal sprejeti Božjo voljo je naravnost čudovita! Upira se, razmišlja, a najpomembnejše, da posluša. Ko vidi, da za vsem ne stoji človeška roka ali kaka prevara, sprejme in v tihoti ponižno spremlja in sledi. Jožefova veličina je ravno v tej njegovi drži ponižnosti in odprtosti za Božji načrt, čeprav ne razume vsega.

Drugi svetnik, ki me spremlja, je zavetnik duhovnikov sveti Janez Marija Vianney. Že v osnovni šoli sem prebral roman Svetnik in njegov demon in takrat sem pri tem velikem možu opazil tri pomembne stvari, ki me nagovarjajo še danes in upam, da me bodo tudi v prihodnje: spoved, evharistija in molitev. Lik človeka, ki je toliko ur spovedoval in bil ljudem na razpolago, ki je zbrano maševal in ponižno z veseljem molil pred Najsvetejšim, je privabljal množice ljudi. Ves prevzet in prežet od Kristusa je lahko učil ljudi in jih vodil kot pravi pastir. V trenutkih naveličanosti in otopelosti se pogosto spomnim nanj, ki je dan za dnem vztrajal v cerkvi. Zgled

tega velikega moža mi vedno znova daje misliti, kako so zame kot duhovnika pomembni zakramenti in redna molitev.

Tretji pa je sveti Janez XXIII. ali Janez Dobri. Papež Janez me spremlja že dlje časa, posebno pa še v zadnjih letih priprave na posvečenje. Njegov zgled ponižnosti, potrpežljivosti in delovanja za mir me vedno znova navdušuje in spodbuja. Njegova jasna in odločna beseda pa me opozarja, da ne smem pasti v to, da bi ljudem le ugajal. Ravno tako kot sveti Jožef je bil tudi Janez XXIII. v vsem poslušen Svetemu Duhu. Sklical je Drugi vatikanski cerkveni zbor, ki nam je prinesel marsikatero potrebno spremembo. V koncil sem se poglobil s svojo magistrsko nalogo, v kateri sem opisoval somaševanje. Ravno zaradi tega toliko bolj cenim Janeza XXIII., saj je dobro vedel, da Cerkev, če želi slediti hitro razvijajočemu se svetu, nujno potrebuje sprememb. Na poseben način pa me že dalj časa spodbujajo njegove besede, ki jih je zapisal v pismu svojim staršem: »Nimam namena postati duhovnik zaradi osebnih koristi, da bi prišel do denarja, da bi udobno živel, užival časti in ugodje. Gorje meni, če bi bilo tako! Samo zato si želim postati duhovnik, da bi kakorkoli lahko delal dobro.«

Ti trije svetniški liki so mi kot spremljevalci pomagali na poti v duhovništvo in verjamem, da me bodo spremljali še naprej skozi življenje, saj so nam svetniki, poleg Kristusa, ki je naš prvi in glavni zgled, lahko velika opora v naših težavah, preizkušnjah pa tudi slabostih.

Delo kot duhovnikova pot k svetosti

— Matic Lesjak, *novomašnik*

»Moje delo je služenje Bogu in v tem, služenje vsem dušam, brez izjeme. In kako naj služim našemu Gospodu? Z govorjenjem dušam o Bogu in samo Bogu.«
(Sv. Jožefmarija Escriva)

V času, ko sem v gimnaziji pogosto razmišljal o duhovništvu, me je prijatelj spoznal z duhovnikom, članom Opus Dei, ki sem ga prej poznal le iz filma Da Vincijeva šifra. Naravnost, prijaznost, ljubezen do Jezusa in Marije ter podkovanost v nauku Katoliške cerkve pri omenjenem duhovniku, so po prvem srečanju ovrgele prejšnjo predstavo o »zloglasni organizaciji«. Ob razločevanju duhovnega poklica pred vstopom v bogoslovje mi je prav ta duhovnik preko spovedi in spremstva pomagal poživiti osebni odnos z Jezusom, v katerem sem prepoznal klic v duhovništvo.

Namen Opus Dei (Delo) je širjenje zavesti, da lahko vsak »pride v nebesa« in da lahko svetniki postanemo tudi s posvečevanjem vsakdanjega življenja, ko vestno opravljeno poklicno delo izročamo Bogu. Delo tako postane pot k svetosti, ki je dostopna vsem –duhovnikom in predvsem laikom, tako poročenim kot samskim, ki resno iščejo svetost sredi vsakdanjega sveta. Opus Dei ni gibanje temveč osebna prelatura, cerkvena ustanova, ki je bila predvidena na II. vatikanskem koncilu v odloku Presbyterorum Ordinis, dokončno pa jo je 19. marca 1983 vzpostavil sv. Janez Pavel II. Gibanja¹ so posledica upravičenega združevanja laikov, a brez popolnoma določene pravne oblike ter organske celosti, kot jo ima Delo, s samostojno hierarhično strukturo.

Sv. Jožefmarija, ustanovitelj Opus Dei, je imel stalno skrb za duhovnike. Po njegovi zamisli lahko vsak škofijski duhovnik postane del družine Opus Dei kot član Duhovniške družbe sv. križa. Upravičenost vključenosti škofijskih duhovnikov v Družbo je jasna z vidika zakonite uporabe naravne pravice do združevanja, ki jo vsem vernikom priznava ZCP. Škofijski duhovniki kot člani Družbe ne izgubljajo pripadnosti svoji škofiji, ampak so v okviru trajnega izobraževanja in rednega duhovnega življenja, ki ga spodbuja Opus Dei, še bolj na razpolago za potrebe ordinarija. Družbi se pridružiš, ker te k temu

vzpodbudi Božji klic in ker imaš enak cilj – da bi našel podporo pri prizadevanju za svetost, v skladu

z duhovnostjo Opus Dei. Kot član Družbe si tako prizadevaš za duhovno življenje, čigar ideal so poleg vsem duhovnikom skupnih sredstev še dnevno duhovno branje, premišljevalna molitev pred tabernakljem, rožni venec, mesečna duhovna obnova, letne duhovne vaje itd. Člani družbe so poleg duhovnih deležni tudi izobraževalnih sredstev, npr. tedenskih, ki so pripravljene za več duhovnikov hkrati. Poleg pripravljenega programa, ko imajo duhovniki možnost neformalnega druženja, ki spodbuja bratstvo, je še možnost za spoved in duhovni pogovor, ki bistveno pripomore k poglobljenemu krščanskemu življenju. Duhovnik lahko kot duhovni spremljevalec vernike spremlja v njihovem življenju in je tako v njihovem odnosu z Bogom orodje spodbude Duha, kar ima vpliv na vsa ostala področja življenja.

Ta duhovnost je zame praktična, pomaga mi ohranjati živ odnos z Njim, ki je vir moči in navdiha za moje poslanstvo. Duhovnike Družbe sem vedno doživljal kot izredno bratske. Verjamem, da dodatna bratska in prijateljska povezanost z Bogom in s sobrati pripomore k večji učinkovitosti duhovniškega poslanstva. Ko sem se med počitnicami v tujini srečeval z nekaterimi duhovniki iz Družbe (po svetu jih je okoli 2000), so me navdušili predvsem z njihovim veseljem in vestnim opravljanjem duhovniške službe. Ne trdim, da bi moral biti vsak duhovnik član Družbe, verjamem pa, da Bog po škofijskih duhovnikih, članih Družbe, pomaga in deluje v Cerkvi.

¹Gibanja nimajo hierarhično oblikovanega službenega odnosa med glavo in duhovniki ter ostalimi verniki, kot je to urejeno pri Opus Dei. Nekatera gibanja veliko delajo za duhovne poklice, toda ti duhovniki običajno delajo v škofijah, katerim pripadajo, del časa pa namenjajo pastoralnim potrebam gibanja.

»Na pripravo nove maše gledam,

— Pogovarjal se je Peter Čemažar —

Neizmerno veselje, da je novomašnik odgovoril na Božji klic, je gonilo priprav vsake nove maše. To veselje dobro poznajo tudi v Žireh. Pogovarjali smo se s tamkajšnjim novomašnikom Markom Mrlakom in njegovim župnikom Andrejem Jemcem, ki bdi nad pripravami nove maše. Novomašnik si želi, da bi ob novi maši vsi postajali eno, domači župnik pa poudarja, da je nova maša priložnost za vrnitev oddaljenih kristjanov v župnijsko občestvo. S sogovornikoma smo govorili še o duhovni pripravi na slavlje, župnijskem utripu pred novo mašo, Božjem klicu in življenjski zgodbi novomašnika. To so teme, ob katerih se je v tem, za Cerkev na Slovenskem, milostnem času vredno ustaviti.

Marko, kmalu bo gospod nadškof nate in na tvoje sošolce položil roke in izgovoril posvetilne besede. Kakšni so občutki?

Težko je govoriti o tem, kakšni bodo občutki takrat, bodo pa verjetno podobni kot ob diakonskem posvečenju. Predvsem se v človeka naseli nek globok mir, ki ga v vsakdanjem življenju nikoli ne občutiš. Mogoče zaradi starosti in določenih življenjskih izkušenj ni v mojem srcu neke evforije in nestrpnega pričakovanja, ampak je poleg veselja in miru tudi občutek odgovornosti, ki jo Gospod nalaga svojemu služabniku. Zavedanje, da je vse, kar doživljam, en velik neizmerni Božji dar, me navdaja z upanjem in veseljem. Ravno ta bližina Boga, ki ga pri posvečenju doživiš, je studenec miru in gotovosti, da v življenju nisi nikoli sam.

Marko, za svoje novomašno geslo si si izbral citat iz Markovega evangelija: »Pogum, vstani, kliče te!« (Mr 10,49) Nam lahko zaupaš, v čem te te besede še posebej nagovarjajo in morda odražajo tvoj poklic?

Mislim, da sem dve leti v srcu premišljeval, kakšno geslo si naj izberem. Že v začetku me je navduševal odlomek o slepem Bartimaju. Nato je bilo obdobje, ko sem se že odločil, da bi moje geslo bilo: »Oznanjaj Besedo, naj si bo ugodno ali neugodno«, iz Pavlovih pisem. Jeseni lanskega leta sem dokončno vzel geslo, ki ga imam zdaj: »Pogum, vstani, kliče te«. Slep Bartimaj me nagovarja najprej s svojo vztrajnostjo klicanja Jezusa. Ob poti življenja ga ljudje odpravljajo naj utihne, naj ne moti Jezusa. Ampak je vztrajen, tako, da morajo isti ljudje, ki so ga ovirali, v življenju priznati, da ga Jezus resnično kliče. »Pogum, vstani, kliče te!« so besede, ki vsakega izmed nas nagovorijo. Vstati vedno znova v vseh življenjskih situacijah, ki se človeku zgodijo, je tisti pogum, ki ga Jezus hoče od nas, saj nas On vedno kliče. Slep Bartimaj hitro vstane in odvrže plašč – plašč starega življenja. Ko ga Jezus ozdravi tudi telesne slepote, gre takoj za Njim. Ozdravljenje duhovne in telesne slepote pomeni spregledati, da je Jezus tisti, za katerim je smiselno hoditi skozi življenje, ki nam je podarjeno. Zaradi Jezusa zato velja vsem nam: »Pogum, vstani, kliče te!«

Nova maša je poseben dogodek, ki naj bi ga vsak duhovnik nosil v najlepšem spominu. Kaj si pri svoji novi maši še posebno želiš?

Najbolj si želim, da me ne bi zmotile stvari, ki niso pomembne. Predvsem mislim na to, da zunanost slavlja ne bi preglasila notranjega veselja in uglašenosti na tisto najpomembnejše – evharistično daritev. Želim si, da bi nova maša bila res dogodek, kjer bi vsaj za trenutek okusili Jezusovo željo, »da bi bili vsi eno«. Želim si, da bi začutili, da je Jezus tisti, ki nas je zbral pri oltarni mizi in da se vsi skupaj veselimo milostnih darov, ki so nam dani. Vsekakor je središče vsega Jezus in tako bi rad, da se vsi tega zavemo in praznujemo.

V času svoje delovne dobe si se srečal z mnogimi ljudmi. Je kateri izmed njih še posebej dejaven pri pripravi tvoje nove maše?

27 let delovne dobe je že kar lepo obdobje, ko spoznaš mnogo ljudi in z njimi na takšen ali drugačen način sodeluješ. Med njimi je kar nekaj takih s katerimi smo res tesneje sodelovali na različnih področjih. Opažam, da so se dejavno vključili v pripravo nove maše. Veseli me, da je čutiti na splošno v celi župniji pozitivno ozračje in naklonjenost za sodelovanje. Težko bi izpostavil posameznike, saj bi nehote storil krivico tistim, ki mogoče na bolj neopazen način z veseljem sodelujejo pri pripravah na novo mašo. Krog sodelujočih je zelo velik, do neke mere je čutiti, da se dogodka veselijo tudi tisti, ki Cerkvi niso blizu.

Gospod Andrej, Marko se je za poklic duhovnika odločil pozno, pri 46 letih, kar pomeni, da je starejši od Vas. Kako gledate na to? Vam je zaradi tega pri pripravi nove maše kaj težje, lažje?

Ne glede na starost sem iz srca vesel, da je Marko odgovoril na Božji klic. Dobro se pozna še iz časov, ko sem bil kaplan v tukajšnji župniji (2003-2006). Že takrat je bil Marko izredno dejaven v župnijskem življenju, zato je prav, da je svoje služenje nadgradil z resnim odgovorom Gospodu. Sam se s starostjo ne obremenjujem in na pripravo nove maše gledam, kot bi jo pripravljaj svojemu prijatelju.

Prvo leto ste v župniji Žiri, pa že nova maša.

Ko sem v juniju 2017 gospodu nadškofu pritrdilno odgovoril na njegovo prošnjo, da grem pastoralno delovat v župnijo Žiri, sem imel ves čas pred očmi tudi dejstvo, da bo leto, ki je pred nami, zaradi vseh priprav na novo mašo zelo razgibano. V življenju imam rad izzive. Če jih ni, jih dostikrat poiščem sam. Leto priprave na novo mašo naj bi bil za župnijo vsekakor milostni čas in zato je potrebno to milost izkoristiti. Predvsem naj bi priprava med seboj povezala ljudi, tako verne kot tudi tiste, ki so veri oddaljeni. Najpomembnejše je, da se župnija pastoralno pomladi in si nadene novega zaleta.

Ob novi maši ste se letos lotili tudi obnove župnijske cerkve. Kako obnova cerkve vpliva na življenje župnije? Bi lahko rekli, da je obnova zunanji znak prenove celotne skupnosti?

Nova maša se mora v kraju tudi na zunaj poznati, še bolj pomembno pa je, da se pozna v dušah ljudi. Pred obnovo stavbe smo se lotili duhovne prenove. Od septembra naj bi vsi župljani za letošnje novomašnike in za nove duhovne poklice vsak dan zmolili posebno molitev. V tem času vsak teden eno uro v ta namen molimo pred Najsvetejšim, poživili pa smo tudi svete maše za nove duhovne poklice. Vsak mesec imamo drugo nedeljo v mesecu pričevanje o duhovnih poklicih različnih duhovnikov, bogoslovcev, redovnic in redovnikov. Ta neposredni stik prav gotovo v marsikaterem srcu budi različna vprašanja. In prav je, da nas zbudijo iz otopelosti vsakdana. Prenova se je s pripravo na novo mašo začela, a srčno upam, da se bo tudi nadaljevala.

Mladi iz vaše župnije so mi povedali, da ste župnik, ki ne more biti nikoli pri miru. Je to res?

Haha ... Res sem nekoliko nemirnega značaja. Delo za Božje kraljestvo mi je vsekakor zelo pri srcu in rad sem duhovnik. Vse, kar je povezano z oznanjevanjem Kristusa in Njegovega veselega oznanila, mi ni nikoli pretežko. Zato večino časa porabim za različne dejavnosti v župniji. A ne ostajam le pri aktivizmu ... dostikrat si vzamem čas za odnos z Bogom, sam zase ali v skupnosti, pa tudi za druženje z ljudmi in razvedrilo. Če ste omenili že mlade, zelo rad precej časa preživim z njimi in z otroki. To mi je res v veliko veselje.

Zavedanje, da je vse, kar doživljam, en velik neizmerni Božji dar, me navdaja z upanjem in veseljem.

kot bi jo pripravljajl svojemu prijatelju.«

Ob prihodu na župnijo ste vzpostavili župnijsko Facebook stran. Kako po pol leta delovanja gledate na to? Ste razmišljali tudi o neposrednem prenosu svete maše prek Facebooka?

Mislim, da se mora pastoralni delavec v današnjem času posluževati vseh medijskih sredstev za oznanjevanje. Ker vidim, da velika večina ljudi uporablja ta družbena omrežja, mora tudi naša župnija biti prisotna v medijskem svetu. Tukaj se lažje približaš mladim, tudi tistim bolj oddaljenim. Župnijska Facebook stran se je zelo hitro prijela in iz dneva v dan ima več sledilcev. Tega sem vesel. Na ta način, ki je ljudem blizu, lažje vstopaš z oznanjevanjem Kristusove novosti v njihova življenja. Tudi o neposrednem prenosu svete maše preko družabnega omrežja že razmišljamo. Prvi korak je bil storjen, ko smo pri prenovi župnijske cerkve vgradili tudi omrežje, ki bo nekoč omogočalo prenos iz naše župnijske cerkve. Naslednji korak pa bomo storili skupaj z našim župnijskim svetom. Vsekakor je to odlična priložnost za naše bolnike in ostarele, ki bi bili na ta način bližje našemu župnijskemu občestvu.

V pripravo na novo mašo želite vključiti čim več župljanov. Zakaj?

Župnija je živo občestvo. Zato je prav, da smo vedno odprti za nove povezave. Če hočemo biti zares Jezusovi učenci, moramo ljubiti vsakega človeka. Zato so večji krajevni in župnijski projekti velika priložnost, da se med nami spletejo nove vezi. Prav nova maša je v kraju, ki je tradicionalno zaznamovan s krščanstvom, velika priložnost, da v življenje župnije vključimo tudi nove ljudi. Nihče ne bo odrekel pomoči, če lepo prosiš, da pomaga pri pripravi nove maše. A to je šele začetek. Dobra izkušnja rodi novo dobro izkušnjo in mreža odnosov se širi. Pri tem pa moramo iz srca prositi, da bo še dobri Bog vse to obilno blagoslovil. Bog daj!

Marko, v duhovniški stan vstopaš v zrelih letih. Kako je živeti, biti sošolec, obedovati in nasploh deliti 6 let priprave na duhovniški poklic z bogoslovci, ki so tudi do četrto stoletja mlajši od tebe?

Na začetku sem se počutil kar malo izgubljenega. Malo me je tolažila misel, da nisem povsem iz drugega sveta, tudi prisotnost Janeza Arneža, ki je bil še starejši od mene. Ampak po pol leta sem že nekako ujel ritem dogajanja v semenišču. Vesel sem bil, da sem bil sprejet takšen, kot sem in da leta niso bila neka ovira, ki bi bila nepremagljiva. Vedno znova sem se učil in spoznaval, kako drugačno je življenje mladega človeka v tem času in kako popolnoma drugače sprejemajo in razmišljajo o stvareh, ki so se nam v mladostnih letih zdele samoumevne. Zmeraj je nehvaležno primerjati stare čase s sedanjimi in si ustvarjati neke sodbe. Poskušal sem razumeti, da je svet zdaj drugačen in da mladi živijo in razmišljajo drugače kot jaz. Vedno mi to ni uspelo in sem včasih to nerazumevanje pokazal z jezo ali pa kako drugače. V celoti pa me je življenje v teh 6 letih obogatilo in potrdilo v tem, da je res vsak izmed nas unikaten in ustvarjen po Božji podobi v vsej svoji različnosti. Pomembno je, kako to različnost sprejemamo in kako gradimo medsebojne odnose. Ob praznovanju abrahama, ki so ga bogoslovci pripravili, sem čutil veselje in hvaležnost Bogu, da je tudi ta dogodek združil nas vse in polepšal bivanje v bogoslovju. Skratka, priložnost osebno se izoblikovati ob precej mlajših bogoslovcih je res redka izkušnja, ki mi je prinesla v življenje ogromno bogastvo in je je deležen malokdo, Bogu hvala za to!

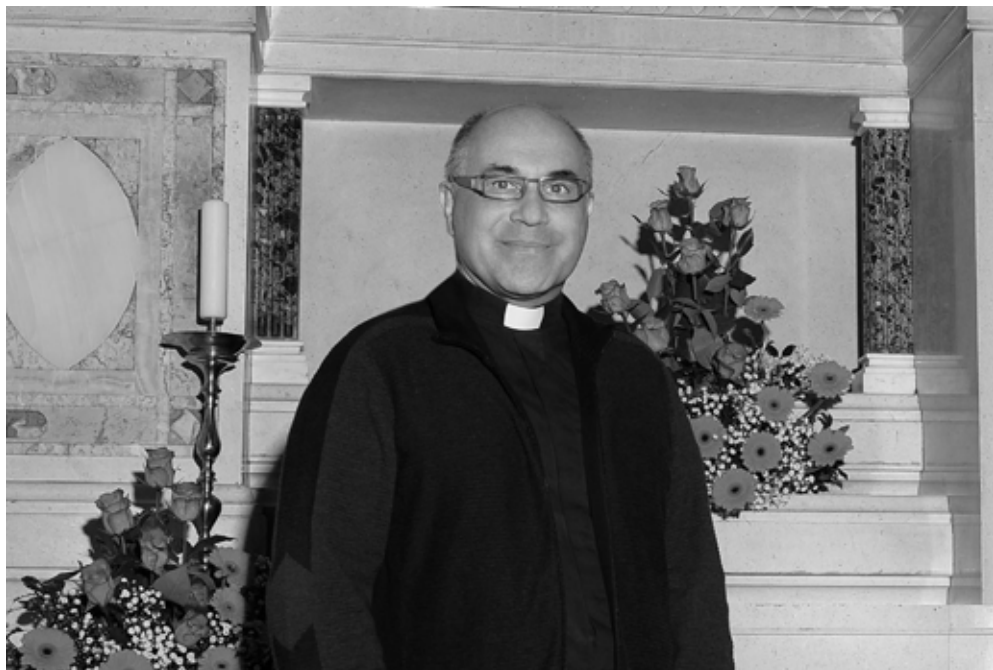
Kaj ti je bilo pri življenju v semenišču najtežje? Imaš v spominu tudi kakšno anekdoto, ki govori o tem?

Najtežji trenutki niso povezani z odnosi med samimi bogoslovci. Lahko rečem, da sta bila najtežja prva dva letnika bivanja v bogoslovju. Če živiš 46 let v enem določenem kraju, kjer te ljudje poznajo, kjer se spletejo globoke prijateljske vezi s tistimi, ki jih imaš rad in kjer deluješ tudi družbeno aktivno, je potem prihod v okolje bogoslovja in življenje v njem zelo boleče. Ne mislim, da je boleče zaradi drugih ljudi ali velike razlike v letih. Boleče je to, ko se trgajo vezi prijateljstva, navad, utečenega življenjskega vsakdana. Bolečina je bila najhujša v drugem letu bivanja v bogoslovju. Počutil sem se osamljenega, nekoristnega, odmaknjenega, zapuščenega. Nihče od prijateljev te ne pokliče, ne pride na obisk, te ne povabi na kavo, pa čeprav so bili v Ljubljani in bližini. Imaš občutek, da si del svojega življenja vrgel v koš, ki ga odpeljejo na deponijo. Ko preboliš to bolečino, pa spoznaš, da imajo tudi tvoji najbližji svoje življenje, svoje težave, svoje bolečine, ki jih pač zaradi drugačne življenjske poti ne delijo več s tabo tako kot prej. Zato pa so občasna srečanja z njimi veliko bolj bogata in globoka in odnosi med nami so bolj pristni in iskreni. Najbolj svetli trenutki, ki so nasmejali moje prijatelje v teh letih pa povezani z glasbo ob veselem decembru, ki mi je leta »grenila« vzdušje pred božičem. Vsi vedo za

muzikanta, ki zna 15 ali 20 »komadov« in jih preigrava vsak dan, da že natančno vedo katero uro bo tista: »Ti, ti, ti, moja rožica ...«

Ker si se za svoj poklic odločil kasneje, to pomeni tudi, da si v svojem življenju do sedaj sklenil že mnogo prijateljstev in poznanstev. Kako je v zvezi s tem povezano število svatov?

Res je. V teh letih sem spoznal ogromno ljudi. Največ zagotovo v službi in obrtniški dejavnosti. Imel sem priliko vsakodnevno spoznavati nove ljudi in se srečevati z njihovo različnostjo. Poleg poslovnih partnerjev so tukaj še politična poznanstva različnih strank, poznanstva v svetu amaterskega gledališča in seveda tudi v Cerkvi, saj sem spoznal 6 svojih župnikov in če se ne motim 14 ali 15 kaplanov. Tako, da sem res bil v dilemi, koga vse povabiti na gostijo. Če bi resnično hotel povabiti vse, s katerimi sem vsaj nekaj časa sodeloval ali kako drugače živel in še otroke bratrancev in sestričen, bi se številka ustavila verjetno tam pri 1000. Tako pa sem si začrtal neko mejo, ki se bo verjetno vrtela med 400-450 svatov.

Življenjepis Andreja Jemca:

Rojen je bil leta 1971 v Ljubljani, natančneje v župniji Preska pri Medvodah, kjer je preživel tudi večino življenja. Že v mladosti se je zaradi veselja do dela z mladimi odločal med poklicem učitelja in duhovnika. Tako je po končani Srednji pedagoški šoli in vojaškem roku začel s študijem na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani. Študij je leta 1997 tudi uspešno dokončal in tako po osnovni izobrazbi postal profesor kemije. Kljub želji po veliki družini pa je vmes posegel Božji klic v duhovništvo. Tako je bil po zaključenem teološkem študiju v Ljubljani leta 2003 posvečen v duhovnika. Svoje prvo kaplansko mesto je opravljal ravno v župniji Žiri in Vrh – Sveti Trije Kralji. Nato ga je duhovniška pot zanesla v kar tri župnije: Dražgoše, Zali Log in Železniki, kjer se je septembra 2007 moral soočiti tudi s hudimi poplavami. Pot ga je nato vodila v župnijo Jarše, tri leta je služboval v Besnici, s 1. avgustom 2017 pa nadaljuje svojo duhovniško pot v Žireh. Njegovo delo po župnijah zaznamuje predvsem delo z mladimi, vodenje skupin in nasploh gradnja Božjega kraljestva na zemlji.

Življenjepis Marka Mrlaka:

Rojen je bil v Ljubljani, 15. 4. 1966. Osnovno šolo je obiskoval v Žireh. Na Lesarski šoli v Škofji Loki je pridobil poklic lesarskega tehnika. 15 let je bil zaposlen kot tehnolog, nato pa se je podal na samostojno podjetniško pot in se 12 let ukvarjal z montažo stavbnega pohištva. Ob službenih obveznostih je bil 15 let svetnik Občine Žiri, od tega 10 let podžupan. Več let je kot igralec aktivno sodeloval v amaterskem gledališču, bil je tudi član ŽPS, redni bralec Božje besede in vse od enaindvajsetega leta izredni delivec obhajila v domači župniji. Pri 46 letih je vstopil v Bogoslovno semenišče v Ljubljani in se vpisal na Teološko fakulteto. Imel je dva brata Vitala in Rudija, ki sta že pri nebeškem Očetu. Leta 2003 se jima je v Očetovem naročju pridružila tudi mama. Na poti mu ob strani stoji štiriindevetdesetletni oče in nečakinja Simona, ki z družino živi v Galižani pri Puli.

Kako se župnija pripravlja na novo mašo?

— Aljaž Baša, *novomašnik* —

Prihajam iz Župnije svetega Ladislava Beltinci, ki letos praznuje 258 let. Župnija Beltinci je sveti Cerkev dala veliko duhovniških, redovniških in misijonarskih poklicev ter lepo število laičnih teologinj in teologov. Naj navedem nekaj zanimivosti:

- preden je bila župnija ustanovljena (pred letom 1760) so bili s sedanjega ozemlja župnije štirje novomašniki;
- od leta 1760 do danes je župnija dala sedemdeset duhovnikov (v tej številki ni všteti osem duhovnikov iz župnije Dokležovje in en duhovnik iz župnije Odranci; ti župniji sta namreč bili del župnije Beltinci, preden sta bili ustanovljeni);
- od 26. 11. 1939 do 26. 10. 1940 je župnija imela deset novomašnikov;
- iz beltinske župnije prihaja tudi soboški škof msgr. dr. Peter Štumpf.

Po štirinajstih letih »sušnega« obdobja smo imeli zadnjo novo mašo leta 2016, imel jo je moj sosed frančiškan p. Boštjan Horvat. Jaz bom torej enainsemdeseti duhovnik iz te župnije, eden od dvaindvajsetih še živčih duhovnikov.

Teh nekaj zanimivih podatkov nam pomaga razumeti, da so ljudje v naši župniji kar navajeni, kako v župniji poteka nova maša in kakšne so priprave.

Na novo mašo smo se začeli pripravljati lanskega septembra, ko sem se srečal z domačim župnikom in kaplanom. Naredili smo okviren program, ki sem ga nato predstavil svoji družini. Kar hitro smo se dobili tudi z županom, predsedniki krajevnih skupnosti, gasilci, možmi, ki bodo postavljali slavoloke ... ter jim predstavili datume in kako potekajo priprave, samo delo pa jim je že znano izpred dveh let. Najlepši del priprav je bil, ko so se vključili sosede, sorodniki, člani župnije, ceremoniarji. Takrat sem doživel tisto največje veselje ljudi, ki se veselijo nove maše in samih priprav, veselje »s terena«. Imeli smo tudi tri srečanja za natakraje (nekje okrog sto mladih), ki bodo pomagali pri kosilu in večerji. Seveda se na dogodek nove maše pripravljajo tudi ministranti, pevci ... podobno kot na vseh župnijah, kjer se veselijo novih maš. Svoje načrte imajo tudi žene, ki bodo pletle vence, možje, ki bodo postavljali slavoloke, godbeniki in starodobniki na

kolesih. Čuti se, da bi vsak rad dodal svoj delež temu slavlju.

Za nove maše v Prekmurju je značilno malo večje število gostov na kosilu in druženju – na »premiciji«. Značilnost je tudi, da se zapleše »novomašna čindara« (novomašno kolo). Tega se zelo veselim, ker sem bil deset let član folklorne skupine.

Pri pripravah na novo mašo se kljub zunanjim obveznostim in skrbem ne sme pozabiti na duhovno pripravo. Intenzivno se bomo začeli duhovno pripravljati na novo mašo 23. junija. Vsak večer do nove maše se bomo zbrali k češčenju Najsvetejšega, med katerim bo priložnost za sveto spoved, sledila bo sveta maša in nagovor. Nagovorili nas bodo štirje duhovniki, ki sem jim bil ceremoniar na novi maši, duhovnik, ki je imel novo mašo v naši župniji pred šestnajstimi leti, ter nekdanji rektor bogoslovja.

Lepo je, ko se občuti in vidi, da se za dogodek nove maše pripravlja župnija, krajevna skupnost in občina. Doživljam tudi pomoč ljudi, ki niso verni, a jim ta dogodek prinaša veselje in bi radi dodali kakšen delež k pripravam nove maše.

Z domačimi smo se dogovorili, da se bo novomašno dogajanje odvijalo v bližini cerkve in župnišča, da bi se vsi še bolj zavedali, da je to dogodek cele župnije in občine, ne pa samo mene ali mojega sorodstva. Predvsem pa se moramo zavedati, da središče novih maš nismo novomašniki, marveč Kristus, kajti cvetna nedelja s pozdravi in vzklikanji ne traja dolgo, hitro pride veliki petek, križ, nasprotovanje. Jezusa in Marijo prosim, da bi se vsi duhovniki, še posebej pa mi novomašniki zavedali, da »smo vzeti izmed ljudi ter postavljeni za ljudi«, ter, da ne bi nikoli pozabili na ljudi, ki »so bili naši strici in tete iz ozadja« s svojimi molitvami, darovi ter so svojo voljo in svoje moči vložili v pripravo nove maše.

O Bog, daj, da nam ne bodo težko prišle iz ust besede: *Hvala, Bog plati!*

Podobice kot odsev vernosti

— Anže Cunk —

Pred nami je čas, ko bodo škofje posvečevali novomašnike in bodo ti darovali svoje prve daritve. Nove maše vsako leto, zlasti v manjših krajih, pritegnejo staro in mlado, udeležujejo pa se jih tudi verniki iz drugih župnij. Mnogi med njimi se še dolgo spominjajo novomašnikov slovesne daritve, vznesenega nagovora novomašnega pridigarja, bogato okrašenih cerkva, mašnega plašča in predvsem novomašnega blagoslova. Spomin na vse to ohranjajo tudi novomašne podobice, o katerih želim zapisati nekaj zanimivosti.

Podobice, kot jih poznamo danes, so se razvijale od 14. stoletja dalje, predvsem v ženskih samostanih, od koder so redovnice pošiljale majhne spominke svojim sorodnikom, dobrotnikom in znancem ter tako ohranjale in vzdrževale zvezo z zunanjim svetom. Sprva so podobice slikali na pergament, od 15. stoletja dalje pa tudi na papir, platno ali svilo. Vzrok za nastanek podobic je povezan tudi s papežem Bonifacijem IX., ki je ob koncu 14. stoletja zelo razširil prejetje odpustkov, zato so se romarske podobice in drugi spominki združili s spominom na prejem duhovnih odpustkov. Kasneje so na podobice natisnili še molitvice, ki so jih romarji molili za prejem odpustka. Doma so podobice skrbno shranjevali, prinašali pa so jih tudi v dar svojim prijateljem in znancem za spomin in dokaz, da na Božjih poteh v svojih prošnjah, molitvah in duhovnih daritvah nanje niso pozabili. V baroku so bile podobice pogosto dopolnjene z vezenim okrasjem, najdragocenejše pa z ročno izdelano čipkasto obrobo. Razmah so doživele v 18. stoletju, ko so si jih med seboj začeli deliti meščani ter tudi kmečko prebivalstvo. Takrat so se začele pojavljati tudi spominske podobice z različnim napisi v zvezi s krstom, birmo, godom, poroko, zaroko, novo mašo in mašniškim jubilejem. Na Slovenskem so se kot množičen

pojav uveljavile šele v 18., 19. in prvi polovici 20. stoletja. Podobice so izrednega umetnostnozgodovinskega pomena, saj so sprva odsev vernosti naših prednikov, pogosto pa so tudi edina slikovna pričča že davno porušenih samostanov in cerkva, nekdanje pokrajine ter številnih starodavnih nabožnih kipov in podob.

Sam imam kar lepo zbirko svetih podobic, ki presega število 8500, med njimi je tudi okoli 200 novomašnih podobic. Najstarejša sega v leto 1885 in je spomin na novo mašo Jurija Dolžana, ki jo je daroval v Križah pri Trziču. Na podobicah ob koncu 19. stoletja je največkrat zapisano novomašnikovo ime ter datum in

kraj nove maše in so večinoma ročno podpisane. V začetku 20. stoletja pa se na podobicah, poleg že omenjenega, pojavi tudi novomašni simbol, ki je večkrat sestavljen iz evharističnih simbolov (kruh, vino) ali pa različnih krščanskih znamenj (križ, riba, Marijin in Kristusov monogram). Šele v poznih tridesetih letih 20. stoletja se poleg simbola pojavi še novomašno geslo, ki je največkrat vzeto iz Svetega pisma, lahko pa je tudi citat določenega svetnika (svetega Avgušтина, Frančiška Asiškega, Janeza Boska in drugih svetnikov), kaka lepa misel ali pa zgolj pobožen vzdih h Gospodu ali Materi Božji. Zelo zanimiva je tudi motivika na teh podobicah. Največkrat se pojavljajo različni evharistični simboli,

Marijine upodobitve (od Marije Pomagaj, Žalostne Matere Božje do različnih Marijanskih vzklikov), Jezusove upodobitve (od Deteta do Vstalega), upodobitve svetnikov (predvsem krstnih in farnih zavetnikov, redovnih ustanoviteljev ...) ter razni naravni motivi. Zadnja desetletja novomašniki poleg svojih podobic, vsako leto izdajo tudi skupno podobico z napisom vseh novomašnikov. Upam, da bodo podobice tudi v prihodnje ohranile svojo veljavo, predvsem pa želim, da bi spodbujale k molitvi za novomašnike in nove duhovne poklice.

Menih in duhovnik

— p. Jona Vene OCist, *novomašnik* —

Če bi vas vprašal, kdo je menih in kdo duhovnik, bi zagotovo znali odgovoriti brez premisleka, vendar za potrebe tega razmišljanja vseeno podajmo dve definiciji. Beseda menih izhaja iz latinske besede monachus, ki označuje samotarja, puščavnika, redovnika, ki se posveča asketskemu in kontemplativnemu življenju ter živi **ločeno od drugih ljudi**. Duhovnik pa je poklicana in posvečena oseba, ki opravlja verske obrede in **povezuje vernike** med seboj in z Bogom. (Rebić 2007, s.v. menih; s.v. duhovnik)

Pri primerjanju zgornjih definicij se zdi, da menišstvo in duhovništvo nekako ne gresta skupaj. Če je osnovna drža meniha, da je ločen od drugih ljudi, in duhovnika, da povezuje vernike, potem ne moremo pričakovati stičnih točk. Tudi duhovni pisec 20. stoletja Thomas Merton razmišlja, da obstaja razlika med obema stanovima; menih najprej išče lastno popolnost v svetosti, duhovnem napredovanju. Duhovnik pa ne more postavljati sebe na prvo mesto, ker je pri njem vedno prvi Kristus. Duhovnik ne obstaja za lastno posvečevanje, ampak za darovanje Kristusa (evharistijo) in oznanjanje evangelija, za ljudi, za svet. To obsega njegovo lastno popolnost, vendar ta duhovnikova popolnost izhaja iz njegovega darovanja Kristusa za sebe in Cerkev. Duhovnik s posvečenjem ne pripada več sebi, medtem ko je menih še vedno lahko bolj osredotočen na samega sebe, na iskanje lastnega duhovnega napredka; odreševanje sveta je zanj šele na drugem mestu. Duhovnik ne sme postaviti rešitve drugih duš nad rešitev lastne duše. Vedno mora imeti na prvem mestu Boga in darovanje svete maše. Odpoveduje se svoji volji, zato da postaja Božje orodje za odrešitev sveta in oznanjevanje Božje slave. Tako Merton v delu *Jonovo znamenje*. (Merton 1981, 166-167)

Po mojem mnenju ne smemo preveč ločevati vlog duhovnika in meniha. Oba sta poslana, da (iz)pričujeta Boga, vsak na sebi lasten način. Menihovo posvečevanje sebe je bolj radikalno kot duhovnikovo. S tem nikakor ne trdim, da je duhovništvo manjvredno, ampak celo obratno. Nadgradnja meniškega poklica, ki mora nujno izhajati iz njemu lastnih molitev ter posebej poudarjene samote, je duhovništvo.

Menih duhovnik pri opravljanju duhovniške službe ne sme pozabiti na svoj poklic meniha (na ta problem opozarja sv. Benedikt v 62. poglavju svojega Pravila). Meniško duhovništvo je nek bistroumni nesmisel, nekakšna dvojnost, dvoživkarstvo, ko mora menih krmariti med kontemplacijo in akcijo; kdaj dati večji poudarek enemu in kdaj drugemu. Dialektika med tišino in govorjenjem, oznanjanje ali kontemplacija; po mnenju sv. Tomaža Akvinskega dileme ni – tako eno kot drugo je pri vsakem kristjanu potrebno, toliko bolj pri meništvu. Na misel mi prihaja primerjava iz Svetega pisma. Tako kot vsaka primerjava šepa, ampak za osvetlitev odnosa je lahko primerna. Že Stara zaveza vzporedno razvija duhovniško in preroško službo, v določenih osebah pa se obe poslanstvi združita (npr. Samuel, Ezekiel, Elija ...).

Nikjer ni natančno opisano, kaj pomeni duhovnik v kontemplativnem samostanu; bile so različne opredelitve, vendar nekako niso zaživele. Lažje je opredeliti vlogo duhovnika in jo potem prilagoditi poslanstvu meniha. Vendar mora po drugi strani tudi samo duhovništvo vsebovati nekatere elemente meniškega življenja: posvečevanje svojega življenja in iskanje intimnosti z Bogom, to je vir poslanstva, da o brevirju (kjer je v psalmih skrita identiteta menišva) niti ne govorimo.

Če strnem svoje kratko razmišljanje o tem, mislim, da se poklica duhovnika in meniha medsebojno dopolnjujeta. Presnavljata se iz ljubezni do Kristusa, vodita v isto smer. Razlika je v sadovih. Medtem ko se sadovi dela duhovnika lahko vidijo že zelo zgodaj (že v življenju na tem svetu), pa menih bolj gradi na zasluženju v onostranstvu. Pri nebeškem Očetu.

Reference:

Rebić, Adalbert et al. 2007. *Splošni religijski leksikon*. Kranj: Modrijan

Merton, Thomas (fr. Louis). 1981. *The Sign of Jonas*. San Diego: A Harvester Book, Harcourt, Inc.

»Izpolnjevati tvojo voljo mi je v veselje« (Ps 40,9)

— Leon in Vilma Kernel, *starša novomašnika Blaža* —

Človek vseh časov hrepeni po srečanju s svojim Stvarnikom. Jezus nam je obljubil, da nas bo vse pritegnil k sebi v slavo Božjih otrok. Zato ostaja z nami po Svetem Duhu v milosti ljubezni.

Odraščal sem v čudoviti družini, sredi ljudi in na pragu gozda. Moja ljubezen sta postali narava in glasba. Oboje je postalo tudi moj poklic. Cerkveno glasbo mi je Bog namenil za to, da ostanem povezan z njim in spoznam najboljše dekle na svetu, ki mi jo tudi da za ženo.

Prvorojenec. Blaž. Že njegovo rojstvo je bilo izprošeno in nekaj posebnega. Deležen je bil posebnega Božjega varstva. Na priprošnjo bl. Slomška je našo družino razveselila še Neža.

Vse tri naše otroke je prek dneva, ko sva bila v službi, do tretjega leta njihove starosti varovala sovaščanka, »teta« Anica. Veliko je bila v cerkvi, saj je skrbela za njeno čistočo in urejenost. Njena hčerka Majda pa je krasila oltarje s cvetjem. Naši otroci so bili vselej z njo, skupaj v cerkvi molili in ostali njeni dolžniki in prijatelji.

Majhen Blaž. Skupaj čistiva zajčnike v hlevu in nosiva gnoj na gomilo. Moje vprašanje med delom: »Če dobro prisluhneš, slišiš kdaj Boga, kako te nagovarja?« Odgovor: »Ja, slišim.«

Komaj štirileten po maši počaka župnika, da pride iz cerkve, mu zastavi pot, se razkorači, da roke v bok in ga vpraša: »Kdaj me boš vzel za strežnika?« In ga vzame. Tako je nekoč tudi mene kot majhnega otroka vzel za strežnika že dolgo pokojni župnik Martin Gorše, ki je to razložil staršem: »Da ga svet ne bo pokvaril.«

Župnik Rudi Zafran leži bolan v Materinskem domu v Postojni. Z Blažem ga greva obiskat. Blažu podari knjigo o božiču.

Nekaj mesecev po tem ga obiščem skupaj z Blažem in drugorojeno Nežo. Zelo je slab. Poslovil se je od nas, ki smo smeli biti pri njem. Zvečer je umrl. Svoj

poklic je predal naprej.

Enajst let za Blažem naši družini Bog pridruži še Jurija. Ime je dobil z družinskim dogovorom.

Bogkov kot, ki smo ga prenesli iz stare hiše. Pri njem se še danes zbiramo k večerni molitvi. Po nasvetu župnika in spodbudi žene se naša družina posveti Jezusovemu in Marijinemu srcu – kot nekoč naše matere. Od vsega začetka smo tudi v molitveni navezi za duhovne poklice. Vselej molimo za tiste družinske člane, ki jih takrat ni doma. Najbrž tudi naši otroci molijo za nas, ko so od doma. Tako se molitev preteklih rodov združi z našo molitvijo za prihodnje rodove. Vsa ta leta molimo tudi za Blaža, ki študira v Rimu.

Dan, ko je Blaž povedal, da bo šel študirat teologijo. Tihe solze staršev, ki izvirajo iz hrepenenja, sreče in ljubezni. Ljubezen pa boli tem bolj, čim večja je. Za svojo odločitev je dobil najino privolitev in zagotovilo, da ga bomo vsi v družini spremljali z molitvijo.

Na pepelnično sredo je svojo odločitev povedal tudi domačemu župniku Franciju Likarju, ki je prav takrat doživel pustno sramotenje duhovnika. Pri pridigi na pepelnico je povedal, da je po nekem obisku tisto popoldne kljub temu sramotenju in svoji žalosti lahko vzkliknil: »Še je Bog na svetu!«

Posvečen Bogu. In Bog ga sprejeme – z njegovo privolitvijo – zase. Postavil ga je v službo ljudi, ki mu jih bo zaupal, da jim bo v smeri njihovega pogleda pomagal, da zaslutijo Boga in svoje življenje prostovoljno usmerijo v naročje Božje Ljubezni.

Naše darilo njemu ob njegovi novi maši in stopanju na življenjsko pot je tudi glasba, preko katere nas je Bog povezal v družino.

»Ti mi boš prižigal svetilko, Gospod. Moj Bog bo razsvetlil mojo temo.«
(Ps 18,29)

Srčen duhovnik

— Denis Törnar —

»Oblást njegova je neomejena. Ne visi od granic, ne od vremena. Krüh i vino se na njegovo reč spreobrne na oltári, či de on stao vu svetlo okinčanoj bazilki, ali pa vu prostom svetišči kmične poganske Afrike.« (Janoš Slepec)

Na začetku tega razmišljanja o duhovništvu, sem zgoraj navedel nekaj besed iz pozdravnega govora soboškega župnika, dekana in kanonika Janoša Slepca. Lahko bi rekli, da v teh nekaj besedah Slepec skoraj v celoti opiše veličino službe in poslanstva duhovnika.

Ko slišim besedo duhovnik, ne morem, da se ne bi spomnil tistih nekaj likov in oseb, ki sem jih srečal in mi predstavljajo pojem duhovnika. To so možje, katerih življenje kar samo govori. Zdi se mi, da bi tako moralo biti tudi z vsemi nami. Če življenje je v nas, se bo pokazalo, če ga ni, pa bomo delali, organizirali in se mučili z raznimi tehnikami, a »moderne« človeka s tem ne bomo pritegnili, ker se boji tega agresivnega, apostolskega in pastoralnega aparata.

Tukaj nastopi lik duhovnika, ki sem ga prej omenil, katerega življenje se razodeva. Spominjam se nekega predavanja p. Marka Ivana Rupnika, ki govori ravno o tem, o razodevajočem se življenju in kako so se stvari v naših institucijah zavozlale. Naprej se sprašuje, kdo je rekel, da morajo škofje, zato ker so stoletja živeli v palačah in nikomur ni prišlo na misel, da je to narobe, še vedno živeti v palačah. Ko pa je fantek poljubil deklico, je bil to greh. V soboto zvečer so na vasi vsi plesali, v nedeljo zjutraj pa je že bila vrsta pred spovednico, ker nisi smel k obhajilu, če si plesal. Do škofa si lahko prišel samo preko določenih aparatov, a tega nihče ni razumel kot religiozno institucionalizacijo vere. Pred zakoni in idejami naj bi bilo življenje, ki spreminja, in ne ideja, ki prepričuje, da je treba stvari spremeniti. Če v sebi nimamo sinovskega življenja in ne razodevamo Očeta, ne bo nihče šel za nami in nikogar ne bomo mogli usmeriti k Dobremu. V tem sinovstvu sem preko srečevanj skozi leta bogoslovja občutil, kako me Oče obrezuje kot trto, in spoznal, da je to Očetova skrb in bo že on poskrbel. Narobe bi bilo, da bi se nekdo, ki je npr. kolerik, moral spreminjati in končno spremeniti v flegmatika ali obratno ter se leta in leta s tem mučiti. Če Bog kliče, kliče, ker potrebuje kolerika, in če kliče flegmatika, kliče, ker v Cerkvi potrebuje flegmatika. Končno pa je Bog tisti, ki iz te raznolikosti naredi evharistično – občestveno Cerkev. Posamična drža pokaže samo, kaj sem jaz naredil na sebi, nikoli pa, kako se me je Bog dotaknil in me odrešil. S posamično držo kažem svojo pridnost, ne pa odrešenosti in obličja Odrešenika, ki bi ga svet

tako rad videl. Nikogar ne zanima uspešnost našega duhovnega življenja, samo če sprejememo odrešenje, bomo Božji otroci. Kristusa ne bodo oznanjali heroji, ampak bodo šibki, slabotni, ki so postali močni v Gospodu, oznanjali Gospodova dela. Če si pustimo biti Božji otroci, je v nas Božje življenje in, ko bodo to videli ljudje, ne bodo rekli: »Kristus ja, Cerkev ne,« ker bodo začutili evharističnost in odprtost Cerkve.

Kristus je bil združen in solidaren z narodom. P. Rupnik pravi, da smo združeni z narodom, če smo očiščeni in če smo v Kristusu. Živim to, kar živijo ljudje. Kristus je vsakdanje življenje ljudi živel tako dramatično kot oni sami. Če bi duhovniki jokali zaradi lastnih porazov, če bi doživljali stisko, ki jo doživljajo ljudje, in bi klicali k Njemu, ki nas rešuje in je premagal smrt, potem bi bili ljudem zelo blizu. Ljudje namreč jokajo, ljudje vpijejo, ker ne morejo več jokati, ljudje bežijo pred svetom in se prepuščajo zasvojenostim, ker so razočarani ... Vsi doživljamo isto stvar, ampak duhovnik naj bi bil tisti, ki pokaže, da imamo v Kristusu odprt prostor, prehod k Očetu. Ker je bil Kristus v vsem preizkušan, je lahko bil usmiljen in po pokorščini in preizkušnjah je dosegel popolnost pri Očetu. Ta popolnost, ki je tudi naša, pa je velikonočna.

Duhovnika sem si vedno predstavljal v podobi mojega župnika iz otroštva, ki je živel s Cerkvijo. Duhovniki so izbrani iz Cerkve za Cerkev. Zase lahko rečem, da sem na praksi v mladini našel svojo učiteljico. Veliko sem se naučil iz njihovega mnjenja, ko smo skupaj gradili mostove, ko sem bil njihov učenec, ko smo si zaupali. Mladi so Cerkev, ne glede na to, ali se strinjajo z našim mišljenjem, predstavami in cerkvenimi predpisi ali ne. Tu bi se naslonil na kardinala Martinija, ki je v nekem zapisanem pogovoru dejal, da si želi odprto Cerkev. Takšno, ki bo imela odprta vrata za mlade in katere pogled bo usmerjen v širjave. Cerkev ne bo postala privlačna zaradi prilagajanja in mlačnih ponudb, pomagalo pa ne bo niti tarnanje. Pritisk, morala in dolžnost so izčrpali svojo moč, toda velika duhovna ponudba je še naprej zaželen. Ljudje bolj kot kdaj prej v pogovoru iščejo razbremenitev in pomoč. Tukaj je prostor in priložnost za Cerkev. Molim in prosim, da bi v našem narodu in vsej Cerkvi živeli duhovniki, ki ne bi tarnali in moralizirali, temveč odkrivali ter krepili dobro in novo, kajti to je pomen veselega oznanila. Molim in prosim za duhovnike, ki bi v mladih videli njihovo vedrost, njihovo veselje do življenja, njihove ideale, bogastvo idej, pogum ter njihovo umetniško domišljijo. Za srčne duhovnike, ki bi preprosto ljubili.

Tilen Kocjančič
Kje ste pričevalci?

Jezus stoji med nami,
prišel je k nam ljudem,
hitro se zdaj predrami,
vabi nas v svoj objem.

Spet trte so obložene,
zrel je pšenični klas,
strah nas ne odžene,
zdaj delo vabi nas.

Pridi v vinograd moj,
pri žetvi pomagaj mi,
prejel boš delež svoj,
pri meni boš vse dni.

Kje ste zdaj pričevalci
Gospodovih besed?
Čakajo vas iskalci,
domovina in širni svet.

Člani Marijine kongregacije - le bogoslovci?

— Benjamin Jarkovič, *prefekt MKSBD* —

Velikokrat se v pogovorih zasledi, da je Marijina kongregacija samo stvar bogoslovcev in bogoslovja. Želel bi poudariti, da temu ni čisto tako. Pod svojim materinskim varstvom Brezmadežna združuje kar 852 članov, od tega je 42 bogoslovcev. Namen te duhovne skupnosti je globlje spoznati vlogo Marije pri duhovnem oblikovanju duhovniških kandidatov in njen delež pri apostolatu duhovnikov in škofov. Vsak član mora vedno imeti pred očmi, da je Marija duhovna mati bogoslovcev in duhovnikov. Zato smo povabljeni, da svoje življenje oblikujemo po njenem zgledu ter da je ona vedno naša mati in priprošnjica pri Bogu.

Res je, da Kongregacijo vodimo bogoslovci ter da služi našemu celostnemu duhovnemu oblikovanju. Res je tudi, da se vsi člani Kongregacije ne poznamo med seboj. Kljub temu nas mati Marija združuje in povezuje na prav poseben način. Ta povezanost se rojeva in obnavlja vsakega 8. decembra, ko opravimo posvetitev Brezmadežni. Na temelju te posvetitve se drug drugega spominjamo v molitvi in evharistični daritvi. To so velike duhovne danosti, ki se jih dostikrat premalo zavedamo in jih pogosto ne cenimo dovolj. Tudi bogoslovci, ki smo preko vodenja Kongregacije v njeno življenje še bolj vpeti, proti temu nismo imuni. Dostikrat vse stvari jemljemo samoumevno. Živimo v prepričanju, da mora tako biti. Pa je res samoumevno? Lahko bi bilo drugače.

Naša mati Marija in vi, dragi škofje in duhovniki, ki čutite povezanost s Kongregacijo, omogočate njen obstoj in s tem tudi pomagate pri vzgoji novih duhovniških kandidatov. Preko vaših darov lahko Kongregacija uresničuje svoje naloge, v okviru katerih med drugim vsako leto izda knjigo in glasilo *Virtuti & Musis*. Ob materialni podpori pa nas bogoslovce in drug drugega spremljate tudi duhovno, z molitvami in svetimi mašami, ki jih darujete za vse žive in mrtve člane Marijine kongregacije. Ta duhovna povezanost je najdragocenejša in najpomembnejša. Ob osebnih srečanjih se bogoslovci zaradi tega vedno počutimo sprejete in domače. Za nas v formaciji in tiste, ki še zbirajo pogum za vstop, je vaš zgled pomemben. Nobena stiska in težava ni samo naša, ampak je tudi vaša. To nas ne pušča hladnih, ampak se nas dotika. To se izraža v našem prečiščevanju in razločevanju poklica. V trenutkih preizkušnje se naša kongregacijska povezanost še posebej odraža. Molimo drug za drugega, da bi v trenutkih preizkušenj ostali trdni in zvesti hoji za Kristusom. Naj nas rjoveči lev ne zmede in ne požre. Postavimo se mu naproti z vero in priprošnjo naši zavetnici Brezmadežni, ki je hudiču strla glavo. Hvala vam za vaš zgled stanovitnosti in iskrene vere. Marija naj s svojo dobrotno roko podpira in varuje vsakega izmed nas ter izprosi novih duhovniških poklicev slovenskemu narodu.

sv. Terezija Deteta Jezusa
MOLITEV ZA DUHOVNIKE

Jezus, večni, Veliki duhovnik,
ohrani svoje duhovnike
v zavetju svojega presvetega Srca,
da jim nihče ne bo mogel škodovati.

Ohrani neomadeževane
njihove maziljene roke,
ki se vsak dan dotikajo
tvojega presvetega Telesa.

Ohrani čiste njihove ustnice,
ki jih je pordečila tvoja dragocena kri.
Ohrani čisto in sveto njihovo srce,
ki je zapečaten z vzvišenim znamenjem
tvojega slavnega duhovništva.

Naj rastejo v ljubezni in zvestobi do tebe!
Obvaruj jih vsega posvetnega!

Daj jim skupaj z oblastjo
spreminjati kruh in vino
tudi moč spreminjati srca.

Blagoslovi njihovo delo z obilnimi sadovi
in podeli jim nekoč krono večnega življenja.
Amen.

